

Бафталовська В. І.,

студентка ННІ Економіки і права, 2 курс, спец. 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»,

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця.

*Науковий керівник – Бащук І.Г. – к.е.н., доцент
кафедри Обліку і бізнес-консалтингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця*

Облік готової продукції як перший крок до успіху підприємства

Для кожного підприємства важливий облік в його господарстві, й облік готової продукції ніколи не буде винятком, адже як підприємству ефективно функціонувати, якщо не будуть відомі такі базові показники як: кількість продукції на складі, її стан, вартість, собівартість кожної одиниці та обсяги реалізації. Відсутність цих даних робить неможливим повноцінний аналіз фінансових результатів, планування виробництва та реалізації продукції, а неправильність розрахунків може стати причиною значних фінансових втрат, призвести до неефективного використання ресурсів, помилкових управлінських рішень та, як результат, до зниження конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Тож, дослідження найбільш проблемних аспектів обліку готової продукції все ще не втрачає своєї актуальності та залишається одним із ключових напрямів для вдосконалення системи управління на підприємствах.

Доволі велика кількість вітчизняних вчених проводила дослідження стосовно обліку готової продукції. Одне з більш сучасних досліджень в цій сфері проводили Ю. А. Гороховець та К. С. Джеріна, в якому вони надавали поняття «готової продукції» після опрацювання трактувань різних науковців і правових актів, а на практиці розглядали організацію та методику обліку готової продукції на конкретному прикладі, акцентуючи увагу на практичному застосуванні рахунку 26 «Готова продукція», його аналітичних розрізах та розумінні відмінностей використання фактичної виробничої собівартості та облікової вартості [1]. А більш детально проблеми обліку готової продукції та шляхи їх уникнення досліджували О. О. Лаврова-Манзенко та Є. О. Петриченко. Підсумовуючи їх дослідження можна зробити висновок, що ключовими проблемами в обліку готової продукції на вітчизняних підприємствах є неточності, спричинені людським фактором, недостатній рівень автоматизації облікових процесів, неефективне управління запасами, що призводить до їх надлишку або нестачі, а також складнощі, пов'язані з організацією належного зберігання готової продукції. А вирішення вищезазначених проблем автори пропонують такими шляхами як: впровадження сучасних технологій (впровадження RP-систем), автоматизація документів, забезпечення регулярної інвентаризації та дотримання бухгалтерських стандартів [2].

Ефективно налагоджений облік готової продукції виступає не просто

статистичним відображенням господарських операцій, а стратегічно важливим інструментом для забезпечення конкурентоздатності та фінансової стійкості підприємства в умовах ринкової економіки. Оперативна та достовірна інформація про обсяги, якість, собівартість та рух готової продукції є критично необхідною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері ціноутворення, управління запасами, планування виробництва та збуту.

У контексті законодавчих вимог, чітке дотримання положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3] та відповідних національних стандартів бухгалтерського обліку (НП(С)БО), зокрема НП(С)БО 9 «Запаси» [4], забезпечує не лише прозорість облікових даних, але й запобігає можливим фінансовим ризикам та санкціям з боку контролюючих органів. Впровадження сучасних інформаційних технологій та автоматизованих систем обліку, як пропонують дослідники, дозволяє значно підвищити оперативність та достовірність облікових процесів, мінімізувати негативний вплив людського фактору та забезпечити формування аналітичної звітності, необхідної для прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію діяльності підприємства та підвищення його ринкової позиції.

Отже, облік готової продукції є ключовим інструментом для успішної роботи підприємства, забезпечуючи достовірні дані про її кількість, стан та вартість. Це дозволяє приймати зважені управлінські рішення, планувати виробництво та реалізацію. Сучасний підхід до обліку передбачає впровадження автоматизованих систем, що мінімізують помилки, скорочують час на аналіз і підвищують оперативність процесів. Дотримання законодавчих норм забезпечує прозорість обліку, формування якісної звітності та підтримку довіри серед інвесторів і партнерів.

Список використаних джерел

1. Гороховець Ю. А., Джеріна К. С. Бухгалтерський облік готової продукції та проблемні аспекти її оцінки. *Бізнес Інформ.* 2024. № 10. С. 339-345. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001541783>
2. Лаврова-Манзенко О. О., Петриченко Є. О. Проблеми обліку готової продукції та шляхи їх уникнення. *Економічна наука.* 2024. № 20. С. 162–167. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.20.162>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 17.04.2025).
4. Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України № 88 від 24 травня 1995 р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 17.04.2025 р.).